

RAPORT STIINTIFIC – ETAPA 1

Proiect: Materiale noi de tip Heusler pentru aplicatii in spintronica (HEUSPIN)

Cod proiect: PN-II-RU-TE_2015-4-0009

Nr. contract 383/2015

I. Rezumatul etapei 1

Conform obiectivelor definite in propunerea de proiect, in aceasta etapa ne propunem sa descriem teoretic proprietatile ferimagnetilor *half-metals* din clasa Mn₂YZ (Y = V, Ti, Cr si Z = element al grupelor III, IV sau V) si sa identificam mecanismele care genereaza mecanismul ‘*half-metalicitati*’ si ferimagnetismului (HMF) prin intrelegerea rolului jucat de compozitia chimica, dezordine, variația parametrului de retea si a interactiunilor de schimb in stabilirea acestui caracter. Urmam ca prin calculele teoretice efectuate in aceasta etapa, sa realizam predictii de noi materiale HMF, pe care sa incercam sa le sintetizam si sa le caracterizam experimental in etapa care urmeaza.

Au fost investigate proprietatile electronice si magnetice ale compusilor de tip Mn₂YZ (Mn₂VAL, Mn₂VGa, (Mn_{1-x}Fe_x)₂VGa si Mn₂VAs) si s-a evaluat caracterul lor half-metalic si respectiv ferimagnetic (HMF). De asemenea, a fost analizata influenta dezordinii si a dopajului asupra caracterului HMF in acesti compusi.

S-au facut calcule de structura electronica de benzi prin metoda KKR, folosind diferite aproximatii pentru potentialul de corelatie si schimb. Au fost identificate aproximatiile prin care valorile gap-ului din canalul de spini majoritar si respectiv momentele magnetice de spin sunt in concordanta cu cele raportate in literature de specialitate.

II. Descrierea rezultatelor științifice și a gradului de realizare al obiectivelor

II.1. Calculul proprietatilor electronice si magnetice pentru compusul Heusler Mn₂VAL

Calculele structurii electronice pentru compusul Mn₂VAL au fost efectuate prima oara de catre Ishida et al. [1] folosind aproximatia densitatii locale (LDA) in teoria functionalei de densitate (DFT), aratand ca Mn₂VAL este aproape de starea *half-metalica*. Ulterior, Weht si Picket [2] au efectuat calcule folosind aproximatia gradientului generalizat (GGA) pentru potentialul de corelatie si schimb, aratand ca acest compus este ferimagnet *half-metalic*, cu momentele magnetice de 1.5 μ_B (Mn) si respectiv -0.9 μ_B (V), in concordanta cu datele experimentale. Investigatiile privind interactiunile de schimb si temperatura Curie in Mn₂VAL efectuate de Sasioglu et al. [3] au aratat ca cuplajul antiferomagnetic intre atomii de V si Mn, combinat cu cuplajul feromagnetic al spinilor Mn duce la o structura stabila de spini. Ozdogan et al. [4] au aratat ca Mn₂VAL se supune regulii Slater-Pauling, potrivit careia momentul magnetic de spin M_t = Z_t - 24 (unde Z_t - nr. total ai electronilor de valenta ai compusului, 22 pentru Mn₂VAL), obtinand prin calcule FPLO (full potential nonorthogonal local-orbital) scalar-relativiste in aproximatia LDA, un moment magnetic total de -2 μ_B . Insa, potrivit calculelor FPLO, compusul Mn₂VAL nu este un *half-metal*, dar o mica expansiune a retelei ar impinge nivelul Fermi in gap-ul situat in banda de spin majoritara, compusul devenind astfel HMF. Pe de alta parte, un grad mic de dezordine (V-Al intermixing) ar scadea polarizarea de spin la nivelul Fermi.

In acest context, vor fi prezentate calculele efectuate in cadrul acestui proiect pentru compusul Mn₂VAI, folosind diferite aproximatii pentru potentialul de corelatie si schimb. Acest compus este considerat drept referinta pentru urmatoarele investigatii, in care vor fi luate in considerare efectele dezordinii si respectiv ale substitutiilor cu alte elemente (metale 3d sau din grupele principale III-V).

II.1.1. Detalii computationale: Structura electronica a compusilor a fost calculata self-consistent prin metoda KKR complet relativista, folosind aproximatia sferelor atomice (ASA) [5]. Pentru energia de corelatie si schimb s-a folosit aproximatia gradientului generalizat (general gradient approximation - GGA) cu parametrizarea PBE (Perdew-Burke-Ernzerhof); aditional, s-a determinat pozitia nivelului Fermi folosind formula Lloyd [5]. De asemenea, interactiunea Coulomb puternica intre electronii 3d localizati ai Mn/V a fost luata in considerare folosind metoda LSDA+DMFT [5]. Implementarea metodei LSDA+DMFT permite tratarea sistemelor dopate, in combinatie cu Aproximatia Potentialului Coherent (Coherent Potential Approximation – CPA)[5]. Descrierea interactiunii efective s-a realizat folosind parametrii Hubbard U si respectiv Hund J, ale caror valori sunt de obicei considerate in analogie cu alte sisteme similare sau prin aplicarea unui model de calcul. In acest studiu, am folosit pentru parametrul de interactiune coulombiana (Hubbard U) si respectiv pentru parametrul interactiunii de schimb (Hund J) valorile de U = 2.0 eV si J = 0.9 eV, considerate adevarate pentru metalele de tranzitie 3d [6].

II.1.2. Rezultatele calculelor de structura electronica de benzi pentru Mn₂VAI

Considerand parametrul de retea experimental (5.92 Å)[7] si structura de tip L2₁ (grup spatial Fm_3m, nr. 225) cu pozitiile Mn (8c) (1/4 1/4 1/4), V (4a) (0 0 0) si Al (4b) (1/2 1/2 1/2) [8], calculele efectuate folosind metoda KKR complet relativista arata valori diferite ale momentelor magnetice pentru diferitele metode de aproximare a potentialului de corelatie si schimb pentru compusul Mn₂VAI. Conform valorilor prezentate in Tabelul 1, calculele GGA folosind metoda Lloyd pentru determinarea nivelului Fermi sunt in concordanță cu Weht et al. [2], care arata un moment magnetic de spin net de 2 μ_B pentru Mn₂VAI.

Tabelul 1 Momentele magnetice calculate folosind metoda SPRKKR pentru compusul Mn₂VAI.

	GGA		GGA+Lloyd		LSDA+DMFT	
	m _s (μ _B)	m _l (μ _B)	m _s (μ _B)	m _l (μ _B)	m _s (μ _B)	m _l (μ _B)
Mn	1.35	0.03	1.58	0.03	1.20	0.05
V	-0.96	0.01	-1.00	0.01	-0.67	0.02
Al	-0.04	0.00	-0.04	0.00	-0.013	0.00
total	1.69	0.07	2.01	0.05	1.72	0.11

Densitatile de stari (DOS) pentru Mn₂VAI calculate folosind metodele GGA+Lloyd si respectiv LSDA+DMFT sunt prezentate in Figura 1. Se observa ca in ambele cazuri, densitatea de stari prezinta un gap situat in banda de spin majoritar (*spin-up*), dar largimea gapului si respectiv pozitia nivelului Fermi difera in functie de metoda de aproximare folosita in calcul. A se nota largimea mai mare a gapului in cazul calculelor LSDA+DMFT, insa polarizarea de spin este diferita de 100% din cauza densitatii de spini majoritari nenula la nivelul Fermi. De asemenea, observam aici ca aceste calcule au fost facute in modul complet relativist, in care cuplajul spin-orbita (SOC) este luat in considerare. In prezenta SOC, spinul

electronic nu mai este un numar cuantic bun, iar functiile de unda *spin-up* nu au un caracter exclusiv (pur), ci contin si caracter *spin-down*. De aceea, DOS in interiorul gap-ului nu este strict egal cu zero, ci are o valoare apropiata de zero iar polarizarea de spin este mai mica de 100%, in acord cu Galanakis et al. [9].

In concluzie, calculele efectuate in cadrul acestui proiect pentru Mn_2VAl sunt in bun acord cu datele din literatura de specialitate. De asemenea, aproximatiile folosite (in special GGA+Lloyd) in calcule sunt adecvate pentru descrierea proprietatilor electronice si magnetice ale acestui compus.

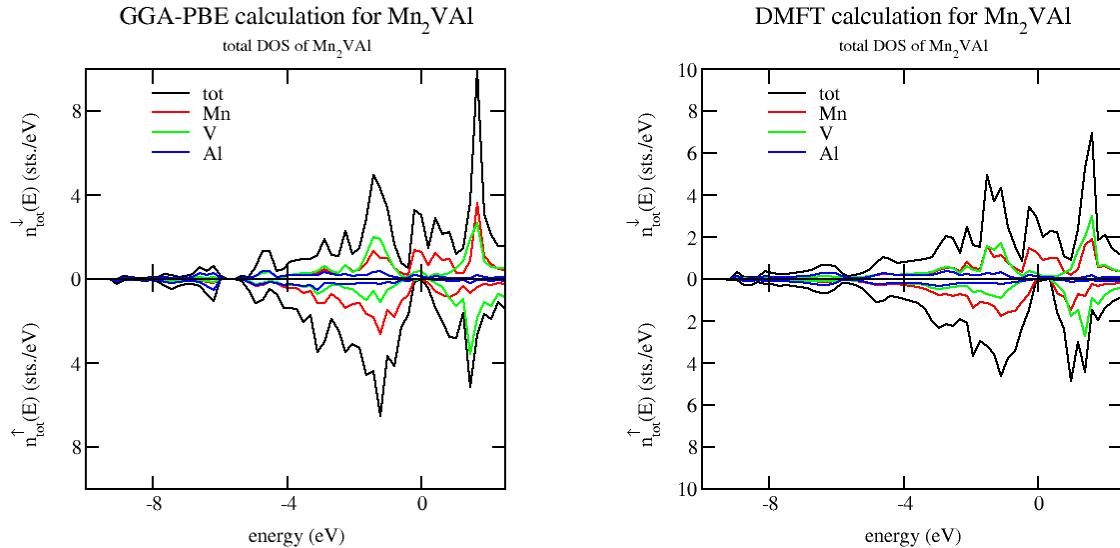

Fig. 1 Densitatile de stari (DOS) pentru Mn_2VAl calculate folosind metodele GGA+Lloyd si respectiv LSDA+DMFT. Originea axei energiei corespunde nivelului Fermi.

II.2. Calculul proprietatilor electronice si magnetice pentru compusul Heusler Mn_2VGa

Calcule de structura electronica de benzi si masuratori experimentale de difractie de neutroni si magnetorezistenta pentru compusul Mn_2VGa au fost efectuate de catre Ramesh Kumar et al. [10]. Calculele efectuate folosind metoda *plane wave self-consistent field* [10] in aproximatia GGA arata ca acest compus este aproape de starea *half-metalica* (cu un pseudo-gap de 0.2 eV) la parametrul de retea de echilibru (5.827 Å), insa un grad de dezordine de tip *anti-site* peste 20% poate distruge aceasta stare. Masuratorile experimentale de difractie de neutroni [10] au confirmat ordinea ferimagnetica in acest sistem, cu momente magnetice de $1.28 \mu_B$ pentru atomii de Mn si respectiv $-0.71 \mu_B$ pentru atomii de V.

De asemenea, Klewe et al. [11] au investigat proprietatile structurale, magnetice si electronice ale filmelor subtiri de Mn_2VGa . In calculele de structura electronica de benzi folosind metoda KKR [5] in aproximatia GGA s-a folosit formula Lloyd pentru a imbunatatiti convergenta sarcinii in raport cu momentul unghiular maxim ($l_{max} = 3$). S-a obtinut pentru Mn_2VGa in structura ideală L2₁ un moment magnetic total de $1.94 \mu_B/f.u.$, cu $1.37 \mu_B$ pentru atomii de Mn si respectiv $-0.76 \mu_B$ pentru atomii de V. In acelasi timp, calculele prin metoda FLAPW pentru structura ideală L2₁ duc la valori de $1.98 \mu_B/f.u.$, cu $1.47 \mu_B$ pentru Mn si respectiv $-0.91 \mu_B$ pentru V. Calculele de structura electronica folosind metoda KKR in aproximatia potentialului coherent (CPA) arata ca dezordinea chimica distruge starea *half-metalica*, insa un *pseudo-gap* in banda de spin majoritari este prezent la nivelul Fermi.

II.2.1. Rezultatele calculelor de structura electronica de benzi pentru Mn_2VGa in structura $L2_1$

S-au efectuat calcule de structura electronica de benzi folosind metoda KKR complet relativista pentru compusul Mn_2VGa avand structura de tip $L2_1$ (grup spatial $Fm\text{-}3m$ nr. 225) cu pozitiile Mn ($8c$) ($\frac{1}{4} \frac{1}{4} \frac{1}{4}$), V ($4a$) ($0 \ 0 \ 0$) si Ga ($4b$) ($\frac{1}{2} \frac{1}{2} \frac{1}{2}$). In prima faza, s-a determinat parametrul de retea la echilibru avand valoarea de $5.75 \text{ \AA}$, prin minimizarea valorii energiei totale (Fig. 2).

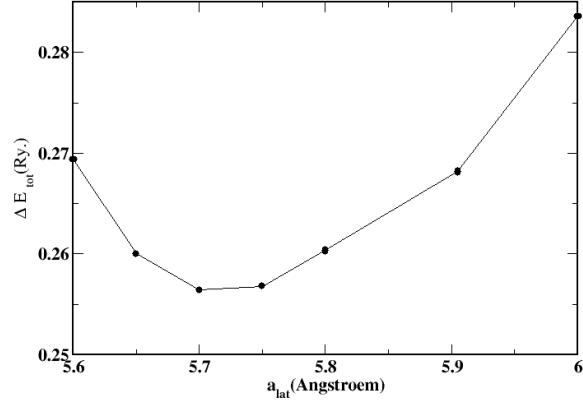

Fig. 2. Variatia energiei totale (in Ry.) in functie de parametrul de retea pentru compusul Mn_2VGa .

Calculele densitatii electronice de stari folosind metodele GGA+Lloyd si respectiv LSDA+DMFT (prezentate in Figura 3) arata ca acest compus este foarte aproape de caracterul *half-metalic* insa din nou DOS la nivelul Fermi nu este strict egal cu zero din cauza considerarii cuplajului spin-orbita (SOC). Se observa insa ca polarizarea de spin este aproape de 100 % iar largimea *pseudo-gap*-ului este mai mare in cazul calculelor LSDA+DMFT.

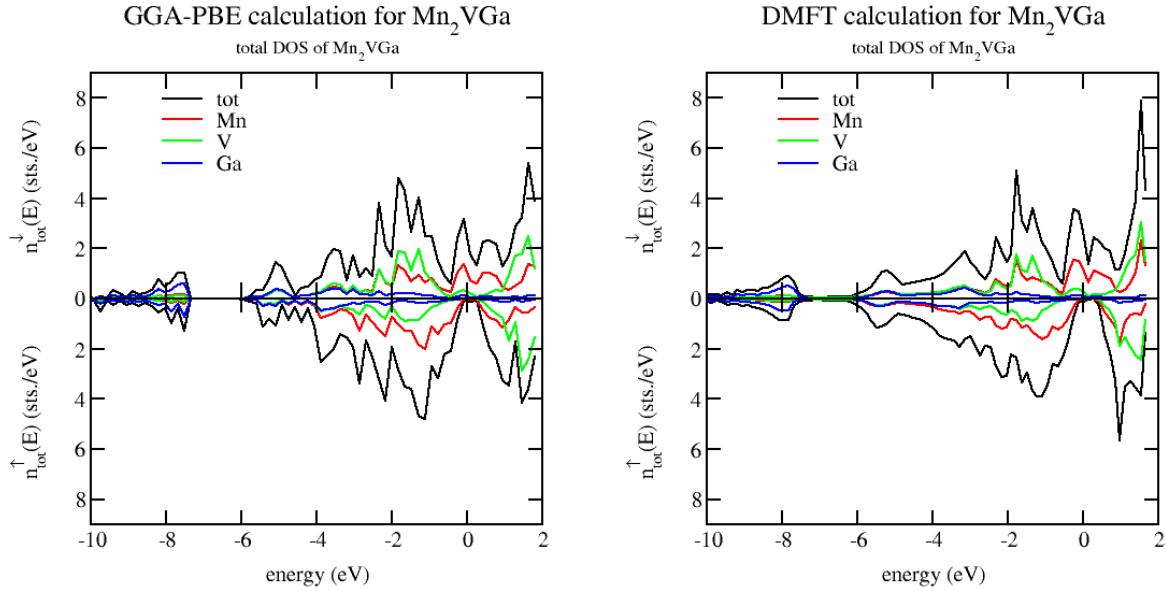

Fig. 3 Densitatea electronica de stari calculata folosind metoda KKR in modurile GGA+Lloyd, respectiv LSDA+DMFT pentru compusul Mn_2VGa .

Valorile momentelor magnetice calculate pentru compusul Mn₂VGa sunt prezentate in Tabelul 2. Pentru comparatie, sunt prezentate valorile momentelor magnetice deduse din masuratori de difractie de neutroni [10] si respectiv calculate prin metoda FLAPW [11].

Tabelul 2 Momentele magnetice calculate folosind metoda SPRKKR pentru compusul Mn₂VAl, alaturi de valorile experimentale obtinute prin difractie de neutroni [10], respectiv calculele FLAPW [11].

	GGA+Lloyd		LSDA+DMFT		ND [10]	FLAPW [11]
	m _s (μ_B)	m _l (μ_B)	m _s (μ_B)	m _l (μ_B)	m _s (μ_B)	m _s (μ_B)
Mn	1.41	0.03	1.19	0.04	1.29	1.47
V	-0.80	0.01	-0.71	0.02	-0.70	-0.91
Ga	-0.03	0.00	-0.02	0.00		
total	1.98	0.06	1.65	0.10		1.98

Comparand valorile obtinute prin calculele noastre cu valorile obtinute experimental prin difractie de neutroni [10] observam o foarte buna concordanță, în particular pentru calculele folosind metoda LSDA+DMFT. De asemenea, o buna concordanță a valorilor momentelor magnetice obtinute prin calcule KKR (metoda GGA+Lloyd) și respectiv FLAPW [11] este de remarcat.

II.2.2. Efectele dezordinii substitutionale pentru Mn₂VGa

S-a considerat in compusul Mn₂VGa o dezordine de tip D0₃ [8], existand mixing intre atomii de Mn si V de pe pozitiile 8c si respectiv 4a. In acest fel, ocuparea pozitiilor cristalografice va fi $(Mn_{1-x}V_x)^{8c}_2(Mn_{2x}V_{2x})^{4a}Ga^{4b}$. Calculele efectuate folosind metoda GGA+Lloyd pentru un grad de dezordine x = 0.05 arata ca dezordinea de acest tip distrug starea *half-metalica* a Mn₂VGa (Fig. 4), in timp ce momentele magnetice se modifica, conform Tabelului 3.

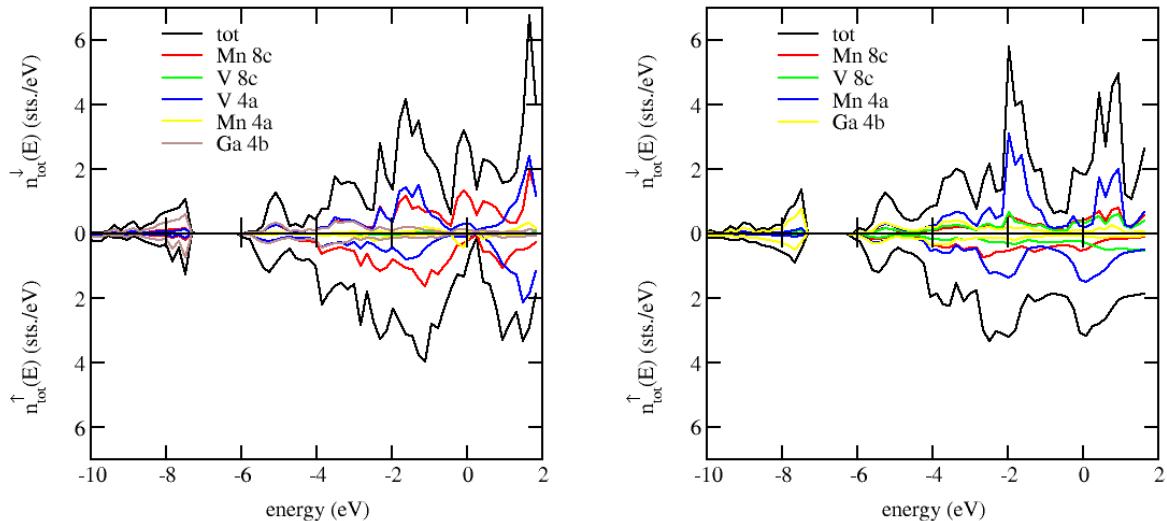

Fig. 3 Densitatea de stari electronice pentru compusul Mn₂VGa, cu dezordine de tip D0₃ (stanga) si respectiv L2_{1b}. Gradul de dezordine in cazul D0₃ corespunde unei valori x = 0.05.

Un alt tip de dezordine, denumit L₂_{1b} [8] a fost luat in considerare in calculele de structura electronica pentru Mn₂VGa. Considerand acest tip de dezordine, ocuparea pozitiilor cristalografice se face dupa formula (Mn_{0.5}V_{0.5})^{8c}₂(Mn)^{4a}Ga^{4b}, adica V din pozitia 4a va fi complet substituit cu Mn, care va ocupa atat pozitia initiala (8c) cat si pozitia 4a. Si in acest caz, conform calculelor densitatii de stari, dezordinea distrughe starea half-metalica (conform Fig. 3).

Tabelul 3 Momentele magnetice calculate folosind metoda SPRKKR (GGA+Lloyd) pentru compusul Mn₂VAL in structura L₂₁ si respectiv considerand dezordinea de tip D₀₃ si respectiv de tip L₂_{1b}.

	L ₂ ₁		D ₀ ₃ (x = 0.05)		L ₂ _{1b}	
	m _s (μ_B)	m _l (μ_B)	m _s (μ_B)	m _l (μ_B)	m _s (μ_B)	m _l (μ_B)
Mn 8c	1.41	0.03	1.37	0.03	2.21	0.02
V 8c			0.48	0.00	-0.06	0.00
V 4a	-0.80	0.01	-0.74	0.01		
Mn4a			1.67	-0.01	0.16	0.00
Ga	-0.03	0.00	-0.02	0.00	-0.03	0.00
total	1.98	0.06	2.14	0.06	2.29	0.02

II.3. Calculul proprietatilor electronice si magnetice ale compusilor (Mn_{1-x}Fe_x)₂VGa

Conform Galanakis et al. [12], in cazul sistemelor Mn₂VAL si Mn₂VSi, dopajul cu elemente 3d poate fi o modalitate de a imbunatati proprietatile acestor materiale pentru aplicatii spintronice. Pentru folosirea lor ca si senzori, se impune obtinerea de materiale cu magnetizare apropiata de zero, pentru a nu perturba magnetic vecinatatea si pentru a avea

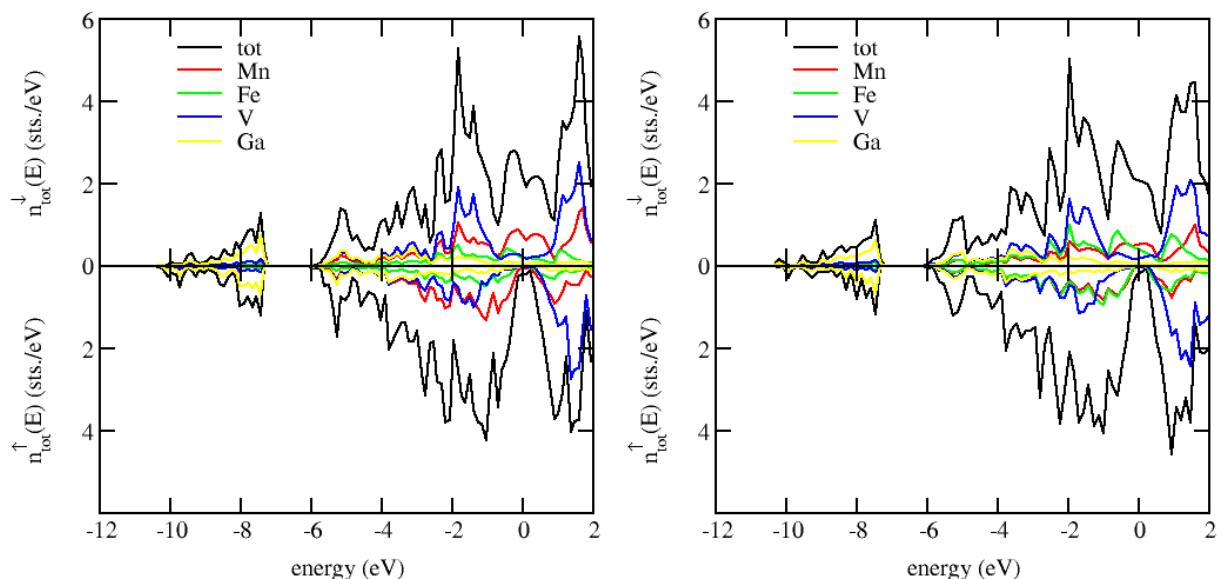

Fig. 4 Densitatea de stari electronice pentru compusii (Mn_{0.75}Fe_{0.25})₂VGa (stanga) si respectiv (Mn_{0.5}Fe_{0.5})₂VGa (dreapta) obtinute prin calcule KKR complet relativiste (GGA+Lloyd).

pierderi de energie cat mai scazute. Prin doparea Mn_2VGa cu Fe, numarul electronilor de valenta in sistem ar creste, iar potrivit regulii Slater-Pauling, pentru $(Mn_{0.75}Fe_{0.25})_2VGa$ s-ar obtine $M_t = -1.5 \mu_B$, in timp ce pentru $(Mn_{0.5}Fe_{0.5})_2VGa$, momentul de spin total ar fi $-1 \mu_B$. Prin calculele efectuate, ne-am propus sa analizam caracterul *half-metalic* al compusilor de tip $(Mn_xFe)_2VGa$. Am considerat ca la substitutia Mn cu Fe, datorita razelor metalice foarte apropiate (1.27 Å pt Mn si respectiv 1.26 Å pentru Fe), pozitia in care substituie Fe este cea ocupata de Mn (8c) iar parametrul de retea nu se schimba semnificativ. Prin urmare, calculele de structura electronica KKR (GGA+Lloyd) au fost efectuate pentru $(Mn_{1-x}Fe_x)_2VGa$, cu $x = 0.25$ si respectiv 0.5, in structura corespunzatoare grupului spatial grup Fm-3m nr. 225 si parametrul de retea $a_{lat} = 5.75 \text{ \AA}$. Densitatile de stari pentru acesti compusi sunt prezentate in Fig. 4, in timp ce momentele magnetice calculate sunt prezentate in Tabelul 4, alaturi de valorile pentru compusul de referinta Mn_2VGa . In Fig. 4 se observa aparitia de stari electronice in gap-ul situat in banda de spini majoritari, astfel ca la nivelul Fermi, densitatea de spini majoritara este nenua iar polarizarea de spin va fi sub 100 %. Totusi, apreciem ca scaderea polarizarii de spin nu este una semnificativa.

Tabelul 4 Momentele magnetice calculate folosind metoda KKR (GGA+Lloyd) pentru compusii $(Mn_{0.75}Fe_{0.25})_2VGa$ si respectiv $(Mn_{0.5}Fe_{0.5})_2VGa$.

	Mn_2VGa		$(Mn_{0.75}Fe_{0.25})_2VGa$		$(Mn_{0.5}Fe_{0.5})_2VGa$	
	$m_s (\mu_B)$	$m_l (\mu_B)$	$m_s (\mu_B)$	$m_l (\mu_B)$	$m_s (\mu_B)$	$m_l (\mu_B)$
Mn 8c	1.41	0.03	1.28	0.03	1.13	0.02
Fe 8c			0.47	0.03	0.33	0.01
V 4a	-0.80	0.01	-0.66	0.01	-0.48	0.01
Ga 4b	-0.03	0.00	-0.02	0.00	-0.02	0.00
total	1.98	0.06	1.47	0.06	0.96	0.04

Momentele magnetice de spin ale compusilor $(Mn_{1-x}Fe_x)_2VGa$ sunt aproape de valorile determinate prin regula Slater-Pauling; momentele magnetice de spin ale Mn scad cu cresterea concentratiei de Fe, de la $1.41 \mu_B$ pentru $x = 0$ pana la $1.13 \mu_B$ pentru $x = 0.5$. De asemenea, o scadere a momentului magnetic de spin se observa si pentru Fe, de la $0.47 \mu_B$ pentru $x = 0.25$ la $0.33 \mu_B$ pentru $x = 0.5$.

II.4. Calculul proprietatilor electronice si magnetice ale compusului Fe_2VGa

Un caz aparte corespunde situatiei in care intreg continutul de Mn din compusul Heusler $(Mn_{1-x}Fe_x)_2VGa$ este inlocuit cu Fe. In cazul Fe_2VGa , regula Slater-Pauling arata ca momentum magnetic de spin total ar trebui sa fie nul iar compusul ar fi un semi-metal nemagnetic, cu un *pseudo-gap* la nivelul Fermi in ambele canale de spini. Potrivit calculelor efectuate de Slebarski et al. [13,14] prin metoda full potential screened-KKR (FSKKR), Fe_2VGa este un semimetal nonmagnetic cu un *pseudo-gap* localizat la nivelul Fermi, insa prin introducerea unei dezordini (atomi de Fe ce ocupă pozitiile V), se pot crea clusteri magnetici care dau nastere unei magnetorezistente gigant (GMR) negative.

Calculele KKR de structura electronica de benzi efectuate folosind aproximatiile GGA+Lloyd, respectiv LSDA_DMFT pentru potentialul de corelatie si schimb arata ca intra-adevar acest compus este nemagnetic. Din calculele de densitati electronice de stari (Fig. 5) se observa un *pseudo-gap* in vecinatarea nivelului Fermi, insa pozitia acestuia in raport cu *pseudo-gapul* difera in functie de aproximatie folosita in calcule, compusul avand un comportament semimetalic. In urmatorea etapa, ne propunem sa verificam daca substitutia

cu Co sau Cr ar induce un caracter *half-metalic* in acest compus si sa analizam rolului dezordinii asupra acestui caracter.

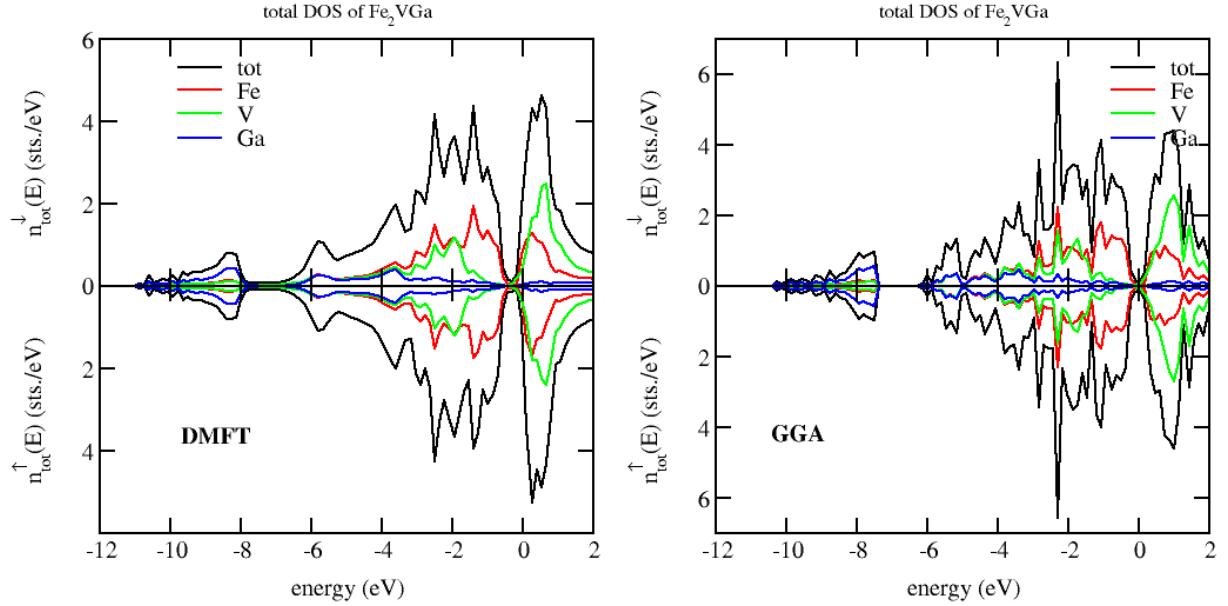

Fig. 5 Densitatea electronica de stari calculata folosind metoda KKR in modurile GGA+Lloyd, respectiv LSDA+DMFT pentru compusul Fe_2VGa .

II.5. Calculul proprietatilor electronice si magnetice ale compusului Mn_2VAs

In cazul Mn_2VAs , regula Slater-Pauling arata ca momentum magnetic de spin total ar trebui sa fie nul. Calculele KKR de structura electronica de benzi au fost efectuate pentru a verifica daca aceasta regula este respectata in cazul Mn_2VAs si respectiv pentru a testa caracterul

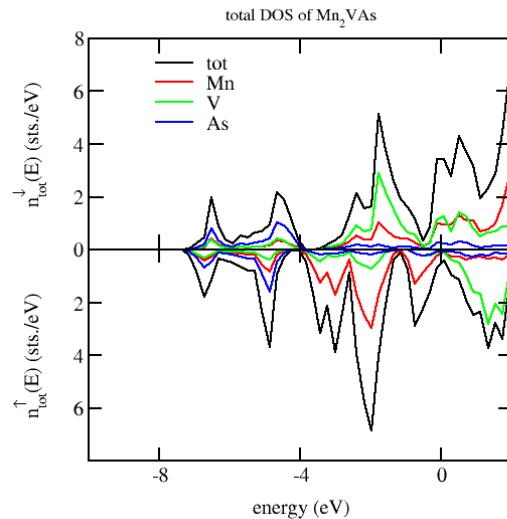

Fig. 6 Densitatea electronica de stari calculata folosind metoda KKR in modul GGA+Lloyd pentru Mn_2VAs cu $a_{\text{lat}} = 6.1 \text{ \AA}$.

half-metalic al acestui compus. S-a considerat acelasi tip de structura ca si pentru compusii anteriori (grup spatial Fm₃m nr. 225) iar parametrul de retea este in curs de minimizare. Datele preliminare arata insa ca pentru un parametru de retea $a_{lat} = 6.1 \text{ \AA}$, caracterul half-metalic nu se pastreaza, conform Fig. 6. Totusi, exista un *pseudo-gap* in apropierea nivelului Fermi, iar pozitia acestuia poate fi modificata prin varierea parametrului de retea.

III. Concluzii și perspective

Calculele de structura electronica de benzi arata ca compusii Heusler de tipul Mn₂VAl si respectiv Mn₂VGa sunt ferimagneti, insa caracterul lor *half-metalic* este discutabil din cauza considerarii cuplajului spin-orbita (SOC); analizand insa largimea *pseudo-gapului* si pozitia nivelului Fermi in acesti compusi, putem spune ca potentialul acestora pentru utilizare in domeniul spintronicei (evaluat prin gradul de polarizare la nivelul Fermi) este de luat in seama.

In cazul folosirii acestor materiale la constructia de senzori, magnetizarea lor ar trebui sa fie cat mai redusa, aceasta conditie putand fi realizata prin doparea, de ex. a Mn₂VGa cu Fe. In cazul in care substitutia Fe se face pe pozitia ocupata de Mn (raze metalice apropriate), polarizarea de spin sufera o scadere usoara. In urmatoarea etapa, se urmareste prepararea materialelor de acest tip pentru a se evalua si experimental gradul de polarizare de spin si respectiv eventualele sursele de reducere a acestuia (evaluandu-se gradul si tipul de dezordine ce apare in probe). De asemenea, se preconizeaza efectuarea de calcule pentru compusii Mn₂VAl si Mn₂VGa dopati cu alte metale 3d (Ni, Cr, Co) si evaluarea caracterului HMF_i a acestora, respectiv evaluarea efectului dezordinii asupra caracterului HMF_i a Mn₂VAl.

In cazul compusului Mn₂VAs, deoarece datele structurale lipsesc, se va evalua parametrul de retea de echilibru si respectiv energia de formare. De asemenea, caracterul HMF_i in cazul stabilitatii va fi de asemenea evaluat. Similar, pentru compusul Fe₂VGa va fi continuat studiul, luand in calcul dezordinia si respectiv substitutia Fe cu Cr.

Un alt subiect de studiu va fi, in etapa care urmeaza, studiul substitutiei V in compusii de tip Mn₂VZ cu Ti si respectiv Cr, cu evaluarea caracterului HMF_i a acestora. In final, avem in vedere si studiul proprietatilor electronice ale compusilor de tipul Mn₂V(Z_{1-x}Z^{*}_x), cu Z,Z* apartinand grupelor III-V, urmarind pastrarea caracterului HMF_i combinat cu micsorarea magnetizarii acestora.

Compusii pentru care studiile teoretice arata un caracter HMF_i stabil in raport cu dezordinia si cu variatia parametrului de retea si respectiv o valoare scazuta a magnetizarii vor fi preparati, urmand sa li se evaluateze experimental proprietatile magnetice si electronice in etapa care urmeaza.

Bibliografie

- [1] S. Ishida, S. Asano and J. Ishida, J. Phys. Soc. Japan 53 (1984) 2718
- [2] R. Weht and W. E. Pickett, Phys. Rev. B 60 (1999) 13006
- [3] E. Sasioglu, L. M. Sandratskii and P. Bruno, J. Phys. Condensed Matter 17 (2005) 995

- [4] K. Ozdogan, I. Galanakis, E. Sasioglu and B. Aktas, J. Phys. Condensed Matter 18 (2006) 13
- [5] H. Ebert, D. K\"odderitzsch, J. Min\'ar, Rep. Prog. Phys. 74 (2011) 096501
- [6] L. Chioncel, E. Arrigoni, M. I. Katsnelson and A. I. Lichtenstein, Phys. Rev. B 79 (2009) 125123
- [7] C. Jiang, M. Venkatesan, J. M. D. Coey Solid State Communications 118 (2001) 513
- [8] T. Graf, C. Felser, S.P. Parkin, Progress in Solid State Chemistry 39 (2011) 1
- [9] I. Galanakis and Ph. Mavropoulos, J. Phys. Condensed Matter, 19 (2007) 315213
- [10] K Ramesh Kumar, N. Harish Kumar, P. D. Babu, S. Venkatesh and S. Ramakrishnan, J. Phys.: Condensed Matter 24 (2012) 336007
- [11] C. Klewe, M. Meinert, J. Schmalhorst, G. Reiss, J. Phys.: Condensed Matter 25 (2013) 076001
- [12] I. Galanakis, K. Ozdogan, E. Sasioglu and B. Aktas, Phys. Rev. B 75 (2007) 092407
- [13] A. Slebarski and J. Goraus, Phys. Rev. B 80 (2009) 235121
- [14] J. Goraus and A. Sleparski, Materials Science-Poland, 25 (2007) 359